

اسیس پنجاب دی سالمیت، قومی وحدت، پنجابی زبان، پنجابی رہتل تے
پنجابی قوم دے آئینی، قانونی، جمہوری، انسانی حقان دارا کھے ہاں

Chaudhry Nazeer Kahut
Founder, Convener, Chief Organiser
Punjabi Language Movement
Lahore, Punjab, Pakistan
Email: NazeerKahut@gmail.com
Nazeer Kahut @ Twitter
@ Youtube @ Facebook

پنجاب پہلاں

پنجابی زبان زندہ باد پنجاب پائندہ باد جیوے پنجاب سدا جیوے

پنجابی لینگویج موومنٹ (پنجابی زبان تحریک) دیاں 18 منگاں

PLM

پنجابی زبان تحریک

Punjabi Language Movement

**The Punjabi Language Movement's
18 Points Agenda, Demands,
Aims and Objectives**

ماں بولی دھرتی ماں قوم اپنی نال جو کر داپیار نہیں
سب کجھ ہو سکد اپراو غدار کسے داپیار نہیں وفادار نہیں

کرے۔ پنجاب سرکار پنجابی زبان و ادب رٹنل دے تحفظ دے نال نال مواصلات، سائنس، جدید علم کھوج پرکھٹی بجٹ وچ وڈے فنڈ دی لہیا پ نوں پابند بناوے۔ چارٹر یا فرمان وچ پنجابی زبان دے آئینی، لسانی، ثقافتی، سماجی و ثقافتی دے تحفظ دی ضمانت ہووے۔ پنجاب نوں مکمل طور تے پنجابی بناون یعنی پنجابیا لائیزیشن آف پنجاب حکومت پنجاب دی قومی ذمہ داری ہے۔ تے ادا کیہ کرے۔

(4) پنجاب سرکار لینگوئج کمشنر دا ادارہ قائم کرے۔

پنجاب سرکار فوری طور تے لینگوئج کمشنر دا ادارہ قائم کرے۔ جہدے وچ اک مکمل طور تے فنکشنل سیکرٹریٹ موجود ہووے۔ جیہڑا پنجابی زبان تے کلچر دی راکھی وے نال نال حکومت دلوں پنجابی زبان، ادب تے کلچر دے ودھاوے لئی عملی کم کرے۔ پنجابی زبان نوں لاگو کرن والے سارے سرکاری غیر سرکاری اداریاں عدلیہ، مقننہ، انتظامی، دوہرے سرکاری، غیر سرکاری، نجی تعلیمی اداریاں، ذمہ داراں۔ تنظیمیں، دی نگرانی کرے تے ایہناں کولوں جواب طلبی کرے۔ خلاف ورزی کرن والیاں دے خلاف کارروائی کرے۔

(5) پنجاب دے سارے سرکاری میڈیم تعلیمی اداریاں نوں فوری طور تے پنجابی میڈیم اداریاں وچ

بدل دیو۔

اردو پنجاب وچ پنجاب دی مادری زبان پنجابی دا جماندرو، جمہوری، آئینی، قانونی، انسانی، اخلاقی حق 1849 توں غصب کیتے بیٹھی۔ پنجاب دی پارہ کروڑی آبادی لئی ہدی ماں بولی وچ تعلیم دین والا کوئی اک دی پنجابی پرائمری سکول نہیں۔ جو اس گل دا ثبوت ہے کہ ریاست سوچ سمجھ کے لے چراں نوں پنجاب دی زبان بدل دی تے پنجابیاں دی نسل بدل دی گھناونی سازش کر رہی۔ ایس لئی پنجاب دے سارے سرکاری تعلیمی اداریاں نوں اردو دی تھاں پنجابی زبان وچ تعلیمی اداریاں وچ بدل دیو۔ اردو پنجاب وچ پنجابیاں دی مادری زبان بدل رہی پنجابیاں دی نسل بدل رہی، پنجاب دی تاریخ بدل دتی تے پنجاب دی سلطنت اتے حملہ آور ہے پنجاب دی وندہ دی سازش نوں اردو میڈیا و دھار پیتے ساری دنیا وچ پنجاب تے پنجابیاں دے خلاف نفرت دا پرچار کر رہیا۔ اڑو دے ذریعے پنجابیاں دی زبان تے نسل بدلی جاری۔ پنجابی قوم دی نسل تے لسانی نسل کشی ہو رہی ایس لئی پنجاب وچوں اڑو مکاؤ، پنجابی پڑھاوتے پنجاب بچاؤ۔ اڑو پنجاب وچ اک غیر مقامی ہندوستانی زبان ہے۔ پنجاب وچ ایدی کوئی تھاں نہیں۔ پنجاب اتے ایسٹ انڈیا کمپنی دے قبضے نوں پہلاں پنجاب وچ اڑو کوئی نا نشان نامی۔ پنجاب دا ذریعہ تعلیم اوس ویلے سو فیصد پنجابی ہا۔

(6) پنجاب دی ماں بولی پنجابی دا قاتل بل اردو لینگوئج ایکٹ 2022 پنجاب سرکار فوری طور تے ختم

کرے۔

پنجاب اسمبلی تے پنجاب حکومت نے پنجاب دی اڑو دنا ئیزیشن تے ہندوستانی ئیزیشن کرن لئی بدعتی دے تحت پنجابی زبان دے خلاف

پنجابی لینگوئج موومنٹ (پنجابی زبان تحریک) دیاں 18 منگاں

The Punjabi Language Movement's 18 Points Agenda, Demands, Aims and Objectives

(1) پنجاب سرکار پنجابی نوں پنجاب دی تعلیمی، سرکاری، عدالتی پارلیمانی زبان دے طور تے لاگو کرے۔

پنجاب سرکار ایسٹ انڈیا کمپنی دے ہتھوں پنجاب وچ مادری زبان وچ تعلیم دین اتے اک سو پچھتر سال توں لگی غیر آئینی غیر قانونی پابندی ختم کرے، پنجاب دی ماں بولی دے نال غلامانہ تے امتیازی سلوک بند کرے۔ پنجابی بولن والی اکثریت دی نسلی لسانی نسل کشی تے پنجابی زبان دے خلاف ریاستی دہشت گردی تے لہذا اقلتا فوری طور تے بند کرے۔ پنجاب سرکار دی آئینی تے قانونی ذمہ داری ہے کہ او پنجابی زبان نوں پرائمری توں لے انٹرمیڈیٹ تا کمین پنجاب دی مدد لئی لازمی تعلیمی زبان دے طور تے صوبے وچ لاگو کرے تے پنجابی نوں پنجاب دی سرکاری عدالتی، پارلیمانی تے میڈیا دی زبان دی زبان دے طور تے وی لاگو کرے۔ پنجابیاں دے نیگس دی کمانی نال پنجاب دی اپنی مادری زبان پنجابی دی تھاں اک غیر زبان دے ودھاوے، پنجاب دی مادری زبان بدل کے اردو کرن دے ذریعے پنجابیاں دی نسل بدلن دے جرم بند کرے۔ پنجابی دے ودھاوے لئی پنجاب دے ورہے وار بجٹ دا اک فیصد الاٹ کرے۔ پنجابی دے لہندے نوں پنجابی دیا جگہ جگہ من کے اسے لہندے لہندے سرکاری طور تے پنجاب دی مکھن پڑھن دی تعلیمی سرکاری عدالتی زبان دے طور تے لاگو کرے۔ لازمی پنجابی تے انگریزی توں اڈ پنجاب نوں کسے ہور زبان دی کوئی ضرورت نہیں۔ عربی اختیاری مضمون دے طور تے پڑھانی چاسکدی۔

(2) پنجابی لینگوئج اتھارٹی قائم کرو۔

پنجاب سرکار دی آئینی قانونی ذمہ داری ہے کہ او پنجابی زبان نوں سرکار، ہر بار تعلیم، کاروبار، عدالت، سائنس، ٹیکنالوجی، جدید علمیں، پارلیمنٹ دی زبان بناوے لئی، پنجاب وچ ہر تھاں پنجابی نوں لاگو کرن تے ودھاوے دین لئی فوری طور تے پنجابی لینگوئج اتھارٹی قائم کرے۔

(3) پنجاب اسمبلی چارٹر آف پنجابی لینگوئج منظور کرے۔

پنجاب نوں مکمل طور تے پنجابی بناون یعنی پنجابیا لائیزیشن آف پنجاب حکومت پنجاب دی قومی ذمہ داری ہے۔

پنجاب سرکار پنجاب وچ پنجابی زبان نوں مرن توں بچان لئی، لاگو کرن، ودھاوے دین لئی پنجابی زبان دے تھاں چارٹر یا فرمان منظور کرن لئی قانون سازی کرے۔ چارٹر دے تحت پنجاب دا تعلیمی نظام، ہول سروں، ہمدلیہ، ادارے، مقننہ، انتظامیہ، پار، مسجدیں، تے ہر سرکاری غیر سرکاری ادارے نوں پنجابی مکھن پڑھن بولن تے ایہ دے ودھاوے تے راکھی دا قانونی طور تے پابند کرے۔ پنجاب حکومت پنجابی زبان دا چارٹر منظور کر کے عملی طور تے پنجابی زبان دے ودھاوے تے ایہی راکھی دی پابند ہووے۔ ذمہ داری جمناون دی پابند ہوون دا عہد

(9) فراڈ تے انجینئر ڈرم مردم شماریاں دے ذریعے پنجابی اکثریت دی نوں اقلیت وچ بدلنا بند کرو۔

پاکستان وچ تاج تائیں ہوں والیاں ساریاں مردم شماریاں ہوں والیاں ساریاں مردم شماریاں فراڈ تے انجینئر ڈسن۔ جہاں وچ پنجابی اکثریت نوں اقلیت وچ بدلن لئی ابدی زبان تے نسل بدلن دی منظم سازش دے ذریعے پنجابی اکثریت دی نسلی لسانی نسل کشی کیتی گئی۔ وفاق ولوں پنجابی زبان دیاں لہجیاں نوں وکھریاں زبان قرار دے کے پنجابی زبان نوں ختم کرن دی سازش 1951 توں کیتی جا رہی

اے 1951، 1972، 1961 وچ ہوں والی مردم شماریاں وچ وفاق نے منظم سازش دے تحت ملک وچ پنجابی بولن والی آبادی دی گنتی تے پنجاب دی آبادی گھٹاؤن لئی پنجابی زبان دے لہجیاں نوں الگ زبان قرار دے کے اہٹاں لئی مردم شماری دے فارم وچ ماوری زبان دے وکھرنے خاندے بنادے۔ وفاق پنجابی زبان دیاں لہجیاں نوں مردم شماری دے ماہی زبان دے خانے وچوں خارج کرے۔ وفاق پنجاب دی آبادی دھوکے تے فراڈ نال گھٹ کرن، پنجابیاں دی نسل تے زبان بدلن دی سازش بند کرے پنجاب سرکار آون والی مردم شماری وچ پنجاب دے عوام نوں جاگرتی دین لئی مردم شماری دے ماہی زبان والے خانے وچ اپنی ماوری زبان پنجابی لکھو؟ دی سرکاری پھر اُتے ہم شروع کرے۔ پنجابی زبان نوں دبان تے ختم کرن لئی ایہیاں لہجیاں نوں وکھریاں زبان بناناں دی غنڈہ گردی تے دہشت گردی بند کرو۔

(10) پنجاب وچ کچی رہائش تے روزگار لئی ڈومیسائل دی پابندی بحال کیتی جائے۔

پنی آئی دی حکومت نے بد نتیجے دے تحت، پنجاب وچ غیر پنجابیاں دی آباد کاری، پنجابی اکثریت نوں اقلیت وچ بدلن تے پنجابی زبان تے رنجل نوں مکان لئی پنجاب وچ ڈومیسائل دی پابندی ختم کر کے غیر پنجابیاں تے پنجاب دشمن نسل پرست غیر قوماں نوں پنجاب وچ آباد ہون، ملازمت، کاروبار کرن، زمیناں، جائیداد خریدن، زراعت، ہیجھت اتے قبضہ کرن تے مرکز وچ پنجاب دے کوٹے اُتے غیر پنجابیاں دے قبضے دی راہ کھول دتی ہے۔ پنجاب دا ڈومیسائل ختم کرنا پنجاب دشمنی تے پنجاب دے قومی مفاد نال غداری تے اک جرم ہے۔ پنجاب سرکار فوری طور تے پنجاب دے ہر مستقل رہائشی لئی پنجاب دو ڈومیسائل رکھن دی پابندی بحال کرے۔

(11) پنجاب وچ غیر پنجابیاں دی آباد کاری دی سازش بند کرو۔

پنجاب وچ افغانستان، صوبہ سرحد، سندھ، بلوچستان، بھارت توں وڈی گنتی وچ غیر پنجابیاں نوں اک سازش دے تحت منظم انداز وچ تے خاص کرنو بی پنجاب وچ آباد کیتا جا رہیا۔ تہیہی کہ پنجابیاں نوں اقلیت وچ بدل کے پنجاب نوں ایک غیر پنجابی علاقہ بنا کے دین تے اہدے اتے قبضے دی سازش ہے۔ وفاقی حکومت تے پنجاب حکومت وچ غیر پنجابیاں غیر قانونی آباد کاری فوری بند کرے تے پنا گھیراں نوں واپس اہٹاں دے صوبیاں دے مکاں نوں بھیجے۔ طلبواں وچ رکھے۔

(12) پنجابی کلچرل ڈے سارے پنجاب وچ سرکاری طور تے ہر سال پہلی دسا کھنوں منایا جاوے۔

پنجاب دا کلچر پنجابی اے۔ پنجاب سرکار نے پنجابی کلچر ڈے دی تھاں نام نہاد پنجاب کلچر ڈے مناؤن دا اعلان کر کے پنجابی کلچر نوں پنجاب دا کلچر توں انکار کرن دی سازش کیتی اے تے پنجاب نوں کئی کلچر والا اک تنازعہ علاقہ بناتا۔ ایس لئی پنجاب سرکار نام نہاد پنجاب کلچر ڈے دی تھاں پنجابی کلچر ڈے مناؤن دا اعلان کرے۔ پنجابی کلچر ڈے تے چنی کلچرل ڈیسارے پنجاب وچ سرکاری طور تے ہر سال پہلی دسا کھنوں منایا جاوے۔ تے اوس دیہاڑے سارے پنجاب وچ عام چھٹی کیتی جائے۔ پنجاب دا کلچر پنجابی ہے۔ ایہ پنجاب کلچر ڈے نہیں پنجابی کلچر ڈے ہوند اے۔ پنجاب سرکار پنجاب کلچر ڈے دی اوٹ وچ فراڈ، جھوٹے، غیر پنجابی کلچر ڈے جب وں موندے کلچر ڈے مناؤن تے او پنجابیاں دے نیگساں دی کمانی نال مناؤن دی سازش فوری طور تے بند کرے۔ پنجاب وچ کے غیر پنجابی کلچر ڈے کوئی وجود ہی نہیں۔ تے تہی کے غیر پنجابی نوں پنجابی کلچر ڈے مناؤن توں اڈ کوئی ہور کلچر ڈے اتھے مناؤن دی اجازت دتی جا سکدی۔ پنجاب دی رحل، کلچر تے ثقافت نوں دین کے پنجابی کلچر دی لئی کرن والے کے دشمن کلچر دی پنجاب دی دھرتی اتے کوئی جاہ نہیں۔

(13) قومی شناختی کارڈ پنجابی وچ دیو۔

ناہ انوری طور تے پنجابی زبان وچ قومی شناختی کارڈ جاری کرنا شروع کرے۔ شناختی کارڈ دے نال نال، پوٹیلی بلز، ہٹی آرڈر فارم، پیواری رجسٹر تے عدالتاں دی لکھت پڑھت تے مقدمیاں دیاں کارواںیاں پنجابی وچ کیتاں جاوے۔ موبائل فون کمپنیاں، پی ٹی سی ایل پنجاب وچ پنجابی زبان ورتن۔ پی آئی اے۔ ایئر پورٹاں، ریلوے سٹیشناں، لاری اڈیاں، تے پبلک تھاواں اتے اعلان تے انفارمیشن پنجاب وچ صرف پنجابی وچ ہوں۔

(14) سندھی پنجابی، پشتو تے بلوچی نوں پاکستان دیاں قومی زباناں متھو۔

سندھی پنجابی، پشتو تے بلوچی نوں پاکستان دیاں قومی زبانیں قرار دتا جاوے۔ تے پنجاب دے کالجیاں وچ پنجابی دے نال نال سندھی، پشتو تے بلوچی زبانوں وی بطور مضمون پڑھایا جاوے۔ صوبہ سرحد وچ پنجابی پڑھاو۔ خیبر پختون خواہ دے پنجابی بولن والے علاقہ جات جھماں وچ ہزارہ، ڈیرہ اسماعیل خان تے تا تک شامل نہیں پنجابی زبان پڑھائی جاوے۔ نال صوبہ سرحد دے اہٹاں پنجابیاں علاقیاں نوں پنجاب نوں واپس کیتا جاوے۔ وفاقی اردو یونیورسٹی دے طرز تے وفاقی پنجابی یونیورسٹی، وفاقی سندھی یونیورسٹی، وفاقی بلوچی یونیورسٹی قائم کیتی جاوے۔ لازمی پنجابی مضمون دے نال نال سندھی، پشتو تے بلوچی زبانوں پنجاب دے کالجیاں وچ اختیاری مضمون دے طور تے پڑھایا جاوے۔ قومی یک جہتی نوں ودھاو ادین لئی ہر سال نیشنل لیول؟ نیشنل کلچرل ڈے؟ منایا جائے۔ اسلام آباد داناں بدل کے نیوٹیکسار کھیا جائے۔ انڈس ویلی دست ہزار سال قدیم کلچر ای پاکستان دا قومی کلچر اے۔ اینوں سرکاری طور تے پاکستان دا قومی کلچر متھیا جاوے۔

(15) پنجاب سرکار کرن والے کم کرے۔

(i) پنجاب سرکار پنجاب ہر سرکاری غیر سرکاری کالج تے یونیورسٹی وچ پنجابی ڈیپارٹمنٹ قائم کرے۔ بہالدی زکریا یونیورسٹی۔ اسلامیہ یونیورسٹی آف بہاولپور تے پنجاب دے ہر علاقے کالج تے یونیورسٹی وچ پنجابی ڈیپارٹمنٹ کیتا جائے پنجاب سرکار پنجاب ہر سرکاری غیر سرکاری کالج تے یونیورسٹی وچ پنجابی ڈیپارٹمنٹ قائم کرے۔ پنجابی استادان تے پرفیسران نوں لاوے۔

(ii) پنجاب پبلک سروس کمیشن دے امتحان وچ پنجابی پرچے تے سو نمبر جیزے پے پی ٹی آئی دی حکومت نے ختم کرن دا جرم کیتا ہے۔ پنجاب دشمنی، پنجابی زبان نال دشمنی تے نفرت دا ثبوت دتا ہے۔ حکومت ایہناں نوں فوری طور تے بحال کرے تے مقابلے دے ہر امتحان وچ پنجاب پاس کرن والا زمی اصول لاگو کرے۔

(iii) پنجاب حکومت پنجاب زبان تے رحل دے ودھاوے لئی کم کرن دی پابند ہے تے ایس کم لئی پنجاب سرکار پنجاب دی جی ڈی پی کا 10% پنجابی زبان، پنجابی زبان دی تعلیم تے پنجابی کلچر دے ودھاوے لئی وکھار کے۔

(iv) پچھلے 7 ہزار سال وچ پنجاب دی دھرتی اُتے ہون والیاں ساریاں جنگاں تے قتلماں دے میداناں، تھانواں تے نشاں اُتے تاریخی جنگی میوزیم بنائے جاوے۔

(v) پی آئی اے دیاں فلائیاں۔ انیر پورناں، ریلوے سٹیشناں، بس سٹینڈاں تے پبلک تھانواں اُتے اعلان تے انفارمیشن پاکستان دی اکثریتی زبان پنجابی وچ دتی جاوے۔ شناختی کارڈ دے نال نال، یوٹیٹی، بلز، جی آر ڈر فارم، پیواری رجسٹر تے عدالتاں دی لکھت پڑھت تے مقدمیاں دیاں کاروکیاں پنجابی وچ کیتا جاوے۔ موبائل فون کمپنیاں، پی ٹی سی ایل پنجاب وچ پنجابی زبان ورتن۔

(v) پنجاب دیاں سڑکاں، گلیاں تے شاہراواں دے غیر مقامی ناں بدل دتے جان پنجاب دے قومی ہیروز ہونی شاعراں، لکھاریاں تے پنجاب دی شناخت تے لبہدی تاریخ دے حوالیاں والے نال مقامی نام رکھے جاوے تے پنجابی وچ لکھے جاوے۔

(vi) پنجابی سافٹ ویئر ہونا چاہی، پنجابی سرچ انجن ہونا چاہی داے۔ کمپیوٹر، میکینالوجی، انٹرنیٹ، کمپیوٹیشن تے ایس پیس ایچ وچ پنجابی نوں ہر شعبے دی زبان ہونا چاہی دا۔

(vii) پنجابی بزنس کمیونٹی اپنی ماں بولی وادقرض اتارے۔ تے پنجابی چینل، ایف ایم ریڈیو سٹیشن تے پنجابی اخبار شروع کرے

(viii) پنجاب انسٹیٹیوٹ دے بورڈ آف ڈائریکٹرز وچ سینئر پنجابی سوجھواناں تے لکھاریاں نوں شامل کیتا جاوے۔ پاک صرف تے صرف پنجابی زبان تے رحل دے ودھاوے لئی کم کرے۔ پنجاب دے ہر ڈویژن وچ پاک دامقامی فخر قائم کیتا جاوے جیزہ صرف تے صرف پنجابی زبان تے رحل دے ودھاوے لئی کم کرے۔

(ix) پرائیوٹ سکولاں وچ پنجابی لازمی پڑھاوے۔ پنجابی زبان نوں پنجاب دے پرائیوٹ سکولاں وچ وی لازمی مضمون دے طور تے پڑھایا جاوے۔ اوہناں سارے پرائیوٹ سکولاں دی رجسٹریشن کمیشن کیتی جاوے جیزہ پنجاب وچ پنجابی نوں لازمی مضمون دے

طور تے نہیں پڑھاوے۔

(x) پنجابی کیوں چچھاں رہوے۔ پنجاب سرکاری دی ذمہ داری ہے کہ پنجابی سافٹ ویئر ہونا چاہی، پنجابی سرچ انجن ہونا چاہی داے۔ کمپیوٹر، میکینالوجی، انٹرنیٹ، کمپیوٹیشن تے ایس پیس ایچ وچ پنجابی نوں ہر شعبے دی زبان ہونا چاہی دا۔

(xi) تارافوری طور تے پنجابی زبان وچ شناختی کارڈ جاری کرنا شروع کرے۔ تے پنجاب وچ جیزہ شناختی کارڈ بن چکے نہیں اوہناں نوں کینسل کر کے پنجابی وچ نوں سروں اشو کرے۔ تے پنجابیاں دی ماں بولی یعنی پنجابی زبان دا استی تے قانونی حق غصب کرن تے پنجابی قوم کولوں معافی منگے۔ جے شناختی کارڈ سندھی وچ بن سکدا اے تے فیر پنجابی، پشتو تے بلوچی وچ کیوں نہیں بن سکدا۔

(xii) پنجاب سرکار ساری دنیا وچ وکھے تے سنے جان والے پنجابی ٹی وی چینلوں، ایف ایم ریڈیو سٹیشن قائم کرے

(xiii) وفاقی تے صوبائی سرکاراں تے پرائیوٹ سیکٹر، پرنٹ تے الیکٹرانک میڈیا نوں پنجاب لئی اشتہار پنجابی زبان وچ اشو کرن دی پالیسی سرکاری کر کے اپناوے۔ ماں بولی دے ودھاوے لئی پنجابی اخباراں تے رسالیاں نوں ترجیحی بنیاداں تے اشتہار دتے جان۔

(xiv) دنیا دا اعلیٰ ادب تے کلاسیکی ادبی ورثا لے سائنس دے سارے علم پنجابی وچ ترجمہ کیتے جاوے۔ تے ایس مقصد لئی پنجاب سرکار اک وکھرا ادارہ پنجاب یونیورسٹی وچ شعبہ پنجابیا لوجی قائم کرے۔

(xv) پنجابی فلم نوں مقابلے تے لیان لئی جدید سٹوڈیوز تے تربیتی ادارے قائم کیتے جان تے فلمی صنعت وچوں غنڈہ گردی ختم کیتی جاوے۔ تاں جے پڑھ لکھے لوکاں نوں ایس میدان وچ آگے اون دا حوصلہ تے بلاشیری ملے

(xvi) پبلک سروس کمیشن دے امتحان وچ پنجابی پرچے تے جیزہ سو نمبر ختم کیتے گئے نہیں او حکومت ایہناں نوں فوری طور تے بحال کرے تے مقابلے دے ہر امتحان وچ پنجاب پاس کرن والا زمی اصول لاگو کرے۔

(xvii) پنجاب سرکار پنجاب دی دھرتی اُتے وگدے انڈس دریا ناں بدل کے دریائے پنجاب رکھے۔ پنجاب دی دھرتی اُتے وگدے انڈس دریا دا ناں بدل کے پنجابی لینگوئج مومنٹ دے موڈھی چوہدری نظیر کھوت نے بدل کے دریائے پنجاب رکھدا ہے۔ پنجابی لینگوئج مومنٹ پنجاب سرکار کولوں منگ کر دی ہے کہ او انڈس دریا دا ناں بدل کے دریائے پنجاب رکھن داسرکاری حکم یا نوٹیفیکیشن اشو کرے۔

(16) پنجاب دے اہم قومی تے عوامی دناں اُتے عام چھٹیاں دا اعلان کرو

پنجاب دی قومی تاریخ وچ کجھ ایسے ایسے قومی، وڈے، کدی نہ بھلن والے، پنجاب دی تاریخ، جغرافیہ، زبان، رحل تے پنجابی قوم نوں تباہ ویرہار تے بدل کے رکھ دین والے خونی، کالے دیہاڑے گدرے جین جہاں بارے پنجابی قوم نوں سرکاری طور تے پنجاب اُتے ایسٹ انڈیا کمپنی تے پنجاب دی وڈی وڈی تائیں سوچ سمجھ کے بے خبر رکھیا جا رہیا تے گمراہ کیتا جا رہیا۔ پنجاب دی تاریخ وچ 29 مارچ

1849ء جس چن ایسٹ انڈیا کمپنی نے پنجابی زبان لکھن پڑھن اُتے پابندی لا کے پنجابی زبان دے قاعدے تے کتاباں سازیاں شروع

کیتیا پنجابی زبان دا دن ہے۔ "17 اگست یوم شہدائے پنجاب" جیہڑے دن پنجاب دی پاکستان تے بھارت وچ کارونڈ دی جغرافیائی لیک جگھی گئی جس گروں پنجاب وچ لوکاں دا قلم شروع ہو گیا دواجے خونی دن بین جہاں نوں پنجابی قوم کدی نہیں بھل سکدی۔ 22 ستمبر جس دن رائے احمد کھنول نوں شہید کیتا گیا۔ نال پہلی وساکھ پنجابی کلچرل ڈے ہوندا۔ نال میلہ چر اٹاں تے بسنت والے دن پنجاب وچ عام چھٹیاں دا اعلان کیتا جاوے۔ پنجاب دے صوفی شاعران بابا فرید، گروناک، شاہ حسین، بلے شاہ، وارث شاہ، سلطان باہو، میاں محمد بخش تے خواجہ غلام فرید تے جنم دیاڑسر کاری طور تے مناوون دا اعلان کیتا جاوے تے اہناں دن نوں پنجاب وچ عام چھٹی دا اعلان کیتا جاوے۔

(17) پنجابی سیاستدان بندے دے پترین۔ پنجابی لکھن پڑھن بولن پنجاب تے پنجابی دے حق لئی لڑن مرن یا پنجاب چھڈ دین۔

پنجاب وچ کم کرن والیاں ساریاں سیاسی جماتاں تے اوہناں دیاں قیادتیاں اپنے اپنے جلسے جلوس، اپنے پروگرام، اپنی تقریراں اپنے نعرے تے ساریاں کارونیاں پنجابی وچ کرن نالے پنجابی کلچر تے زبان نوں ودھاو دین لئی اپنیاں اپنیاں پارٹیاں وچ کلچرل ونگ بناوون۔ نہیں تے پنجابی قوم کولوں ووٹ منگنا چھڈ دین۔ پنجابی سیاستدان بندے دے پترین تے اپنیاں جلسیاں وچ پنجابی وچ تقریریں کرن۔ پنجابی لکھن پڑھن بولن بے پنجابیاں نال اہناں بے شرماں لسانی غلاماں اڑووی پوئی ہے تے فیئر لکھنویاں کراچی ٹر جان۔ پنجاب، پنجابی زبان، پنجابی رچل تے پنجابی قوم دے حق لئی لڑن مرن۔ نہیں تے پنجاب چھڈ دین، پنجاب وچ سیاست چھڈ دین۔ پنجابی لیگنوج گومونٹ پنجاب دے غریباں نوں، کچھڑے پنجاب نوں جرمنی فرانس تے کینیڈا دے مقابلے دا خوشحال تے فلاحی علاقہ دیکھنا چاہندی ہے۔ ایہ ایہ اتومی ایجنڈہ ہے۔ ایس لئی ایس تبدیلی دی راہ وچ ایس عظیم معاشی، سیاسی، تعلیمی، ثقافتی انقلاب تے تبدیلی دی راہ وچ اون والی کے رکاوٹ نوں برداشت نہیں کرے گی سگوں اہنوں اڈا کے رکھ دے۔

(18) سندھ طاس معاہدہ ختم کرو۔ خیبر پختونخواہ نوں تن صوبیاں وچ ونڈ، صوبیاں نوں صوبائی خود مختاری دیو۔

(i) ملک دی بھتا تے سلامتی لئی خیبر پختونخواہ نوں تن صوبیاں وچ ونڈ و ونڈو تے اتھے ہزارہ صوبہ تے فانا صوبہ بناو۔

(ii) بلوچستان وچ بے گناہ بلوچاں دا اغوا تے قتل بند کرو۔ بلوچستان نال انصاف کرو۔ آئین پاکستان دے تحت دتے گئے ایڈے سارے حق بحال کرو۔

(ii) وفاقی حکومت تے ساریاں صوبیاں حکومتاں بلوچستان، کراچی تے اندرون سندھ وچ پنجابیاں دے بے دخلی، اہناں دیاں زمیناں جائداداں اُتے قبضے تے اہناں وائل عام بند کرواں۔

(iii) پنجاب سنے سارے صوبیاں نوں آئین دے تحت مکمل صوبائی خود مختاری دتی جاوے۔

(ix) سندھ طاس معاہدہ ختم کیتا جاوے تے بھارت نوں وچ پنجاب دے دریا واپس لے جان۔

(v) پنجاب وچ سن والیاں ساریاں اقلیتاں نال ہمیشہ بلا تفریق تے بلا امتیاز برابری، انصاف، درگزر تے بھائی چارے دا سلوک کیتا جائے۔ اہناں دے انسانی حق دی راکھی ہر پنجابی دا قومی تے مذہبی فرض ہے۔ تے اقلیتاں دی جان مال، عزت پت،

روزگار، کاروبار، تعلیم دی آئین تے قانونی دے تحت دتے اہناں دے انسانی، جمہوری، قانونی تے ساری مذہلی حق دی مکمل حفاظت کیتی جائے۔

پنجاب تے پنجابی قوم دا قومی بیانیہ

پنجابی زبان دے نال نال دنیا دے جدید علم سائنس، ٹیکنالوجی، آئی ٹی، کمپیوٹر سائنس، کامرس، مینٹس، عسکریت، ایجادات،

زبان ماں، ادب، تاریخ سکھن دے نال نال ہر پنجابی بال، ہر پنجابی نوں ہر پنجابی نوں اپنی جان مال عزت اہو تے اپنے پنجاب دی سرحد دی راکھی لئی ہر قسم دے ہتھیار تے گنڈا سا چلاو دی سکھنا اہناں دی تے اہناں دے وڈ کیاں دی قومی ذمہ داری ہے۔

پنجابی لیگنوج گومونٹ (پنجابی زبان تحریک) پاکستان دی قومی وحدت تے سالمیت اُتے یقین رکھدی ہے تے پاکستان دی بھتا تے سلامتی لئی پنجاب وچ تے قومی پدھر اُتے ہمیشہ ہراول دستے دا کردار ادا کرے گی۔ پاکستان دے آئین تے قانون دا احترام کرن والی پنجابی

تحریک ہے۔ تے پنجابی قوم دے نال نال پاکستان وچ وسدیاں سندھی، بلوچ تے پشتون قوموں دے آئین پاکستان وچ دتے آئینی، قانونی، انسانی تے جمہوری حق تے صوبائی خود مختاری تے لسانی تے ثقافتی حق دی پوری حمایت کردی ہے۔

پنجابی لیگنوج گومونٹ (پنجابی زبان تحریک) دیاں منگاں، غرضاں، مقصد اں تے ایہ سارا ایجنڈہ ایہ آئین، منشور ایہ سوسہ تے دستاویز، پنجابی قوم پرست تحریک دا، پنجاب دا قومی بیانیہ۔ پنجابی قوم دی اک مقدس امانت ہے۔ ایہ سارے دا سارا سوسہ تے دستاویز پنجابی

زبان تحریک دے سوسہ، آگو، کنوینر تے پنجاب بچاؤ تحریک دے چیف آرگنائیزر چوہدری نظیر کھٹ دا لکھیا تے تخلیق کیتا ہوا ہے جہدے اُتے ہمیشہ حرف بحرف عمل ہونا چاہی دا۔

پنجاب پرہاں تے فیئر کجھ ہوو

ماں بولی زندہ باد، پنجاب پائندہ باد

جیوے پنجاب سدا جیوے

تے آخری گل: دنیا تے اپنی کہانی رہ جانی ہے

پاکستان وچ بارہ کروڑ پنجابیاں دی ماں بولی نال سرکار ہتھوں ہون والا امتیازی سلوک تے پنجاب اکثریت دی اک سو پچھتر سالوں توں چلدی نسلی، لسانی تے ثقافتی نسل کشی ایس ویلے پنجاب دا پنجابیاں دا تے پاکستان دا سبھ توں وڈا مسئلہ اے۔

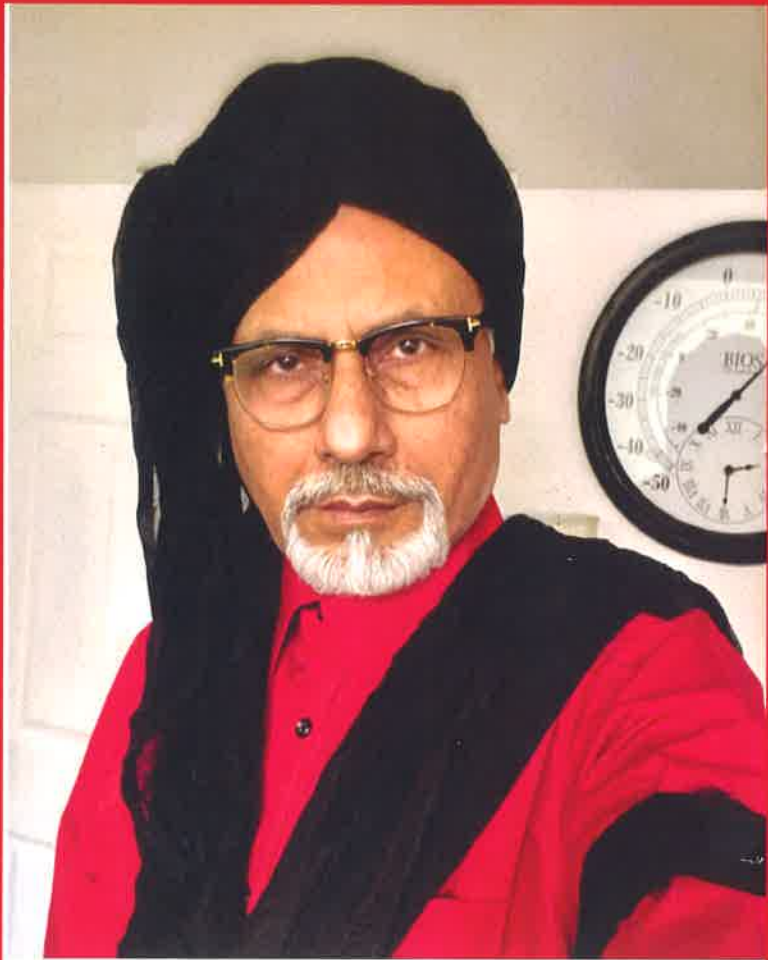
پنجابی زبان تحریک پنجاب وچ پنجابی زبان نوں ختم کرن دیاں وفاقی تے صوبائی سرکار دیاں سرکاری کوششاں دی کررزی مذمت کردی اے تے منگ کردی پنجاب وچ پنجابی زبان دی مذہبی تعلیم اُتے لگی غیراعلانیہ، غیر آئینی اور غیر قانونی پابندی فوری ختم کیتی جاوے۔ پنجابی زبان دے خلاف چلدی ریاستی دہشت گردی، استحصال، لسان کشی تے امتیازی سلوک بند کیتا جائے۔ پنجابی مقدر اے۔ ویلا میرا آکھیا جی ثابت کرے۔

بھلیا عاشق ہو یوں رب دا، ملامت ہوئی لاکھ

تینوں کانر کافر آکھدے توں آہو آہو آکھ

پنجابی زبان پنجاب وچ تیزی نال نمک رہی اے جیہڑے شیطان لوک پنجاب وچ پنجابی زبان تعلیمی، سرکاری، عدالتی تے فہری زبان بناو دی مخالفت دانا پاکد و لا پار ہے نیس اوہ پنجاب دے غدار، پنجابی قوم دے دشمن، سامراجی گماشتے تے پاکستان دشمن تے اسلام دشمن نیس۔ ایہ پنجاب، پنجابیاں تے پنجابی زبان نال اوباکجھ کر رہے نیس جو ایہناں نے مشرقی پاکستان، بنگالیاں تے بنگالی زبان نال کیتا۔ تے بارہ کروڑ دی آبادی لئی ماں بولی وچ پنجابی وچ تعلیم دین والا اک دی پراسری سکول نہیں تے پنجاب دا سارا خزانہ پنجابیاں دی نمناں دی کمائی پنجاب اُتے اڑدو دے نفاذ تے پنجاب وچ ایدے تے ترویج و ترقی دے ذریعے پنجابی زبان رختل دے قتل تے پنجابیاں دی نسلی لسانی نسل کشی لئی زبان بدلن لئی درتیا جا رہیا۔

ایس اپنا حق مانگدے آں کہ پنجابی نوں پنجاب دی مذہبی تعلیمی، سرکاری تے عدالتی زبان بناو، اکثریتی زبان پنجابی دے خلاف ریاست لسانی دہشت گردی بند کرے، پنجابی نوں پنجاب وچ ایدہ آئینی، قانونی، اخلاقی تے جماند رواج دیو، عاصب ریاست پنجاب نوں ایدہ دی زبان واپس کرے۔ ساری دنیا وچ زرا پنجاب ای اک اجیہا علاقہ اے جتھے عاصب ریاست نے دس کروڑ دی آبادی والے پنجاب دے بالوں اُتے اپنی ماں بولی وچ مذہبی تعلیم دین اُتے سرکاری پابندی لار کھی اے۔ پنجابی نوں ایدہ رواج دیو، پنجاب وچ ماں بولی وچ مذہبی تعلیم دین اُتے لگی سرکاری پابندی ختم کیتی جاوے۔

Chaudhry Nazeer Kahut
Founder and Convener Punjabi Language Movement (PLM)
Chief Organiser Punjab Bachao Tehreek (PBT)